

indskrænket Antal af Adjuncterne ved de lærde Skoler, som have med Opdragelsesvæsenet at gjøre.

Kirke- og Underviisningsministeren: Den ærede Rigsdagsmand maa ikke tage det ilde op, naar jeg gjør den Bemærkning, som jo rigtignok ogsaa er fremkommen fra andre Sider, at naar der er Tale om Sorø Skole, saa kommer den ærede Rigsdagsmand i en saadan Lidenskab eller Affect, at han ikke kan skjelne Ven fra Fjende, og jeg maa derfor nødvendigvis gjøre ham opmærksom paa, at jeg i dette Tilfælde staaer paa en meget venstabelig Fod med ham, om jeg saa maa udtrykke mig; hvorimod den ærede Rigsdagsmand, idet han antog det som givet, at jeg var uenig med ham, har draget meget ivrig til Felts imod mig. Den ærede Rigsdagsmand fremhævede saaledes med en vis Lidenskabslighed, at jeg paa ingen Maade turde gjøre den Paaastand, som heller aldrig noget Dieblif er falden mig ind at gjøre, at en Forbedring af Lærernes Lønning skulde bewirke, at Skolen blev daarliger; jeg vil dog spørge den ærede Rigsdagsmand, hvem i al Verden skulde komme med den Paaastand, og skulde der være nogen i Verden, som ikke skulde komme med den, saa maatte det dog vel være mig, som nu har indbragt et Lovforslag om en Forbedring i Lærernes Kaar. Hvorledes kan den ærede Rigsdagsmand troe, at jeg nogensinde har tænkt paa Noget, der blot i fjerneste Maade ligner en saadan Paaastand? Alt hvad jeg har yttret med Hensyn til dette Spørgsmaal, som har sat den ærede Rigsdagsmand i saa stor Affect, reducerer sig simpelthen til, at jeg meget gjerne kunde være enig med ham i Realiteten af hans Forslag, medens jeg kun var uenig med ham i Henseende til Formaliteten, idet jeg nemlig paastod og paastaar endnu, at det efter den Form, den ærede Rigsdagsmand har givet sit Forslag, ikke er muligt at opnaae det derved tilsigtede Diemed, idet der derved vil fremkomme baade meget vanskelige, og jeg kan gjerne sige, aldeles urimelige Resultater. Jeg vil bede den ærede Rigsdagsmand at sætte sig ind i Situationen; efter hans Forslag kunde alle Overlærere og Adjuncter gaae glip af 100 Rd. aarlig, som de

maaſkee allerede havde, naar Skolen i de sidste Par Dage af Aaret mistede en Discipel; det er kun dette jeg paastod, at der maatte ske en Forandring i, og naar jeg tillod mig at antyde, at en anden æret Rigsdagsmand havde havt den samme Tanke som Rigsdagsmanden for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) og ligeledes stillet et Forslag angaaende dette Punct, saa kan jeg ikke indsee, hvorledes det kunde være den anden ærede Rigsdagsmand ubehageligt, at jeg, hvad Formen angik, henvisste til dette Forslag. Naar den ærede Rigsdagsmand nu med Hensyn hertil bemærkede, at den nuværende Cultusminister — ja han nævnte endogſaa den tilkommende — skulde ændre denne Feil, saa troer jeg virkelig, at denne Anskuelse er aldeles urigtig; thi den Feil, som der er Tale om at rette, skal hverken den nuværende eller tilkommende Cultusminister rette, men den ærede Rigsdagsmand skal selv gjøre det ved 3die Behandling, og han skal da i denne Henseende ikke finde nogen Modstander i mig; det forekommer mig, at en saadan Forandring faare let kunde foretages, hvis der igrigt er nogen Udſigt til, at selve Bestemmelsen i Realiteten kunde vinde saa meget Bisald, at den kunde gaae igjennem. Jeg kan ikke have Noget imod den Sætning, at Lærerne ved Sorø Skole ere noget rundelig aflagte, men det er jo naturligtvis altid noget relativt, hvorvidt en Løn kan anſees som rundelig nok; at Lærerne ved Sorø Skole ere bedre aflagte end Lærerne ved de andre lærde Skoler, forekommer mig at være klart. Jeg har ved at forelægge Lovudkastet naturligtvis antaget, at den Stilling, de ifølge dette vilde faae, var forſvarlig god; men deraf følger naturligtvis ikke, at jeg jo gjerne kunde indrømme, at et forøget Antal Elever i Skolen maatte foranledige en Forhøielse af Lærernes Gage, uagtet det forekommer mig, at den samme Grund maatte foranledige det samme Resultat ved andre Skoler. Det er saaledes ikke selve Forhøielsen af Løn, hvorimod jeg maa erklære mig, men hvad jeg gjentagende bestemt maa udtale mig imod, er den Form, hvori Forslaget er fremkommet, som virkelig forekommer mig — den ærede Rigsdagsmand maa tillade mig det — at være urimelig.